

מ"ת 2247/08/20 - מדינת ישראל נגד היפאם אלצאנע (עציר)

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

מ"ת 2247-08-20 מדינת ישראל נ' אלצאנע(עציר)
תיק חיצוני: 501661/2020

בפני כב' השופט הבכיר, אלון אופיר
המבקשת
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד שמעון שימן- נוכח
נגד
היפאם אלצאנע (עציר) (נוכח עם ויעוד חזותי)
המשיב
ע"י ב"כ עו"ד יוסי הכהן - נוכח

החלטה

החלטה זו ניתנת כאשר המשיב נוכח באמצעות ויעוד חזותי ולאחר שהזדהה באמצעות הקראת מספר תעודת זהות.

בפני בקשה של המדינה להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו זאת לאחר שכתב אישום חמור המייחס לו עבירות של נהיגה ללא רישיון (בלתי מורשה לנהיגה), נהיגה בזמן פסילה, נהיגה במצב של שכרות, מסירת פרטים כוזבים, נהיגה בקלות ראש וללא רישיון רכב תקף הוגש כנגדו.

במהלך דיון ראשוני שהתקיים בבקשה זו, ולאחר שב"כ המשיב הסכים לקיומן של ראיות לכאורה כנגד המשיב בעבירות הליבה שיוחסו לו (עם הסתייגויות קלות), נשלח המשיב לקבלת תסקיר של שירות המבחן למבוגרים וכזה התקבל בעניינו ביום 29.9.20.

בדיון שהתקיים בפני ביום 1.10.20, חזר ואישר ב"כ המשיב כי הוא מסכים לקיומן של ראיות לכאורה כפי שתיאר בית המשפט ביום 16.8.20 לפרוטוקול, והדיון עסק בלעדית בשאלת מסוכנותו של המשיב והיכולת לאיין מסוכנות זו בדרך של חלופת מעצר.

ב"כ המדינה התנגדה נחרצות לכל חלופה וסברה כי היות והמשיב נהג לכאורה בפעם השביעית כבלתי מורשה לנהיגה, בפעם השישית בזמן פסילה ובפעם הרביעית שיכור, יש הצדקה מלאה להורות על מעצרו מאחורי סורג ובריח ויש לדחות את המלצת שירות המבחן למעצר בית מלא עם תוכנית טיפולית מלווה.

לשיטת המדינה המדובר ברצדיוויסט בתחום התעבורה שגם מאסרים בפועל שריצה בגין עבירות תעבורה לא הרחיקו אותו מהכביש ולכן רף מסוכנותו כה גבוה עד כי לא ניתן לאיין אותה בכל חלופה.

ב"כ המשיב טען כי המדובר באדם שאין לו כל עבר פלילי, שרת שרות קרבי בצה"ל, לאחר מכן שרת **כקצין בצה"ל**, השתחרר ועבד שלוש שנים בעבודה מסודרת במפעל "סוגת".

שירות המבחן שבחן בתסקיר עומק את החלופות שהוצעו על ידי ההגנה מצא אותן מתאימות לאיון המסוכנות הספציפית וזאת בתנאים של מעצר בית מלא ובליווי של מערך טיפולי מצד שירות המבחן.

שני הצדדים הגישו אסופת פסיקה התומכת מצד המדינה במעצרו עד לתום ההליכים של המשיב ומצד המשיב באפשרות של חלופה הכוללת מעצר בית מלא.

לצורך כתיבת החלטה זו, ואף שהייתה הסכמה לקיומן של ראיות לכאורה, חזרתי וקראתי את כל

תיק החקירה, צפיתי בשני דיסקים ובהם תיעוד מלא של רגע מעצרו של המשיב וסירובו לתת דגימת אויר נשוף לבדיקה, כן צפיתי בהתחזותו לכאורה לאדם אחר עת עוכב וכן בהודאתו המאוחרת במשטרה כי אין לו כל רישיון נהיגה והסכמתו בקולו כי נהג ברכב לטענתו כדי לסייע לחברו השיכור שהיה איתו ברכב עת עוכב.

בפרשה זו מתנגשות בעוצמה רבה חומרת העבירות שלכאורה ביצע המשיב אשר מלווה בעבר תעבורתי מכביד מאד כאשר מנגד נסיבות אישיות לפיהן המדובר באיש משפחה שאין לו רקע פלילי (שאינו תעבורתי), קצין קרבי לשעבר בצה"ל, שבמקרה זה לא ביצע כל מרדף עם כוח המשטרה שעוכב אותו.

שרות המבחן ערך ביחס למשיב זה תסקיר עומק אשר סוקר את מהלך חיי המשיב וממנו עולה תמונת מצב עגומה של התדרדרות לאחר שירות קרבי משמעותי כקצין בקבע בצה"ל. אף שהמשיב עבד בתחילה בעבודה מסודרת ותפקד כאב לילדה המנהל חיים נורמטיביים, החל המשיב לצרוך אלכוהול במיוחד בסופי שבוע, ואף שלא עבר מעולם את מבחני הרישוי, החל לנהוג רכב פעם אחר פעם כאשר הוא בלתי מורשה לנהיגה ובזמן פסילה של רישיון נהיגתו.

בעברו גם גרם לתאונה בה נפגעו בני אדם, וכבר שלוש פעמים ריצה מאסרים בפועל בשל עבירות התעבורה שביצע (כולל עונש של שנת מאסר בפועל).

למרות המתואר לעיל, ולמרות הערכת הסיכון המפורטת בתסקירו, סבור שירות המבחן כי בליווי של הערבים שהוצגו (אותם מוצא השירות כמתאימים לפיקוח על המשיב) ניתן יהיה לשחררו בתנאים של מעצר בית מלא ככל שזה ילווה בהליך טיפולי שיקומי כבר משלב המעצר.

שקלתי היטב את טענות הצדדים וקראתי את כל הפסיקה שהגישו.

אכן ניתן למצוא מקרים לכאן ולכאן, כאשר כל מקרה נבדל ממשנהו בנסיבותיו הספציפיות ובכל מקרה של שחרור בתנאים מצא בית המשפט נימוק הנשען על הנסיבות הספציפיות של המשיב כשם שכל מעצר מאחורי סורג ובריה נשען אף הוא על ייחודיות הנסיבות.

בית המשפט המחוזי בבאר-שבע קבע רק לאחרונה בעמ"ת 50648-01-19 מד"י נגד אחמידי עזמי את הדברים הבאים:

"לא מצאתי לקבל את ההנחה לפיה עצם הנהיגה בזמן פסילה פוסלת מני ובי, מתן אמון כי המשיב יקיים אחרי תנאי שחרורו, הגם שבית המשפט מבין את הרציונל העומד מאחורי טיעון שכזה. ודוק, לא אחת בשעה שמדובר בנהיגה בזמן פסילה בפעם הראשונה ללא עבירות נלוות, ללא עבר תעבורתי, לא מוגשת בכלל בקשה למעצר, וגם כאשר מוגשת בקשה שכזו במקרים חמורים לאין ערוך מהמקרה שבפניי, בתי משפט מורים על שחרור. אלה כאלה, מלמדים כי אין לומר באופן קטגורי שנהיגה בזמן פסילה שוללת מתן אמון כי הנאשם לא יקיים אחרי תנאי שחרורו, ובכל מקרה נקבע בהתאם לנסיבות הנוגעות למיהות המעשה ומיהות העושה."

הפרשה שבפני אכן מורכבת להכרעה, שכן מעבר לנהיגה בפסילה וכבלתי מורשה, נהג המשיב רכב כאשר הוא שיכור (שכרות הנובעת מסירוב להיבדק) ואף מסר לשוטרים שם כוזב מתוך ניסיון להתחזות כאדם אחר.

שתי נסיבות אחרונות אלה מגדילות מאד את רף המסוכנות ועל רק היות הנהיגה במקרה זה שביעית כבלתי מורשה, שיטת בזמן פסילה, ורביעית במצב של שכרות, נמצא המשיב ברף מסוכנות גבוה מאד **עד כדי דחיית המלצת שירות המבחן לשחרור בתנאים של מעצר בית מלא.**

למרות המפקחים הטובים שהציגה ההגנה בפרשה זו, **מידת האמון שניתן לתת במשיב עצמו מצומצמת מאד ולא ניתן על בסיס מידת אמון כה מועטה לאפשר חלופה הכוללת מעצר בית מלא.**

לא נעלמה מעיני פסיקת בית המשפט העליון בבש"פ 2227/08 טראד גריפאת נ. מדינת ישראל את ההלכה הבאה מפני כבוד השופט דנציגר:

"יתר על כן, הלכה היא כי אין להורות על מעצר עד תום ההליכים בגין עבירות תעבורה, אלא במקרים חריגים בלבד [ראו למשל: בש"פ 7352/04 מדינת ישראל נ' אבו כואדי (לא פורסם, 9.8.04)]. יש להורות על מעצר כאמור רק במקרים בהם קיים חשש אמיתי שאף חלופת מעצר לא תהווה מענה להגנת הציבור מפני מסוכנות הנאשם. נוכח הלכה זו, משעה שמטרת המעצר הינה מניעת העורר מלנגד ד לתום ההליכים כנגדו ובכלל, שומה היה על בית המשפט קמא לבחון באופן פרטני האם לא ניתן להשיג את תכלית המעצר בדרך חלופית, ולא די בקביעה הגורפת לפיה אין באפשרותה של כל חלופת מעצר שהיא כדי להפיג את מסוכנותו."

כמו כן נשיאת בית המשפט העליון בעצמה החליטה בבש"פ 10118/04 נזמי ג'באלי נגד מדינת ישראל את הדברים הבאים:

"אכן בימים אלו, כשנגע תאונות הדרכים משתולל וגובה קורבנות רבים חובה על בתי המשפט לסייע במאבק למניעת המסוכנות הנשקפת מנהגים עבריינים, בין השאר באמצעות הרחקתם מהכביש. יחד עם זאת, משקיימת בשלב זה של ההליכים, דרך שבה ניתן להרחיק את הנהג המסוכן מהכביש מבלי שישהה בכלא, יש לעשות מאמץ להעדפה בדרך זו."

אלא שמול קביעות אלה של בית המשפט העליון ניצבות גם החלטות אחרות של אותה ערכאה, שם קבע בית המשפט העליון כי בנסיבות בהן עולה מסוכנות חריגה מהתנהגותו של נהג, יהיה מקום להורות על מעצרו עד לתום ההליכים.

להדגמת עמדה זו של בית המשפט העליון אפנה **לבש"פ 1753/07 פאדי אבו רקייה** (להלן: פרשת אבו רקייה):

בפרשת אבו רקייה הוגש לבית המשפט כתב אישום בו יוחסו למשיב עבירות של נהיגה ללא רישיון, בזמן פסילה, אי ציות לאות שוטר במדים ונהיגה בקלות ראש.

העורר בפרשה זו **היה מורשה במקור לנהיגה** אך רישיונו פקע והוא היה תחת פסילה. במהלך דרישה ממנו לעצור, **ניסה העורר להימלט מהשוטר** ובמהלך ניסיון זה פגע עם רכבו בגדר בטיחות שלצד הכביש.

אף שנסיבות המרדף בפרשת אבו רקייה קלות, ואף שהעורר באותה פרשה היה מורשה במקור לנהיגה (אך היה תחת פסילה של רישיונו), החליטו כל שלושת הערכאות שדנו בעניינו כי **יש הצדקה בנסיבות אלה להורות על מעצרו עד לתום ההליכים** וכך קבע בית המשפט העליון:

"מסוכנותו של אדם נלמדת ממכלול הנסיבות האופפות את המקרה. בין היתר, נבחנים עברו הפלילי והרשעותיו הקודמות. המסוכנות העולה ממעשה העורר היא רבה ובהתנהגותו גילה, כי הוא חסר רסן, חסר עכבות וחסר מעצורים, מזלזל בחוק ובאוכפיו השוטרים."

"אכן מעצר עד תום ההליכים בעבירות תעבורה אינו שכיח, אך בנסיבות המעשים המיוחדים לעורר, ובפרט חומרתם, יש בהם כדי להצדיק לטעמי את המשך מעצרו עד תום ההליכים נגדו. לא מצאתי כל דופי בהחלטת המנומקת של בית המשפט המחוזי. הלכה היא כי השיקולים לעניין מעצר עד תום ההליכים נוגעים הן למעשים המיוחדים לנאשם והן לנסיבותיו האישיות העשויות ללמד על רמת מסוכנותו."

רק בימים האחרונים אישר בית המשפט המחוזי בבאר-שבע בעמ"ת **1911-10-20 שרביט נגד מדינת ישראל** (להלן: פרשת שרביט) מעצרו של אדם עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו **אף ללא תסקיר מעצר** כאשר הנסיבות היו פקיעת רישיון נהיגה 16 שנים ונהיגה שישית שלו בזמן פסילה. נכון כי באותה הפרשה למשיב היה גם עבר פלילי כבד, אך לא יוחסה לו עבירה נלווית של נהיגה בשכרות.

אמנם בפרשה שבפני לזכותו של המשיב תסקיר הממליץ על שחרור בתנאים של מעצר בית עם ליווי טיפולי, ואין המדובר במרדף משטרי, אך כפי שהבהרתי לעיל, עברו התעבורתי המכביד של המשיב, מאסרים קודמים שריצה ללא הועיל בגין עבירות תעבורה זהות וחמורות, היותו במצב של שכרות באירוע זה וניסיון ההתחזות שלו לאחר, צמצמו את רף האמון שניתן לתת בו עד כדי דחיית המלצת שירות המבחן ודחיית אפשרות של מעצר בית מלא.

יחד עם זאת, בית המשפט המחוזי קבע אמנם בפרשת שרביט את הדברים הבאים:

"אכן, תנאי מקדמי לבחינת חלופת מעצר הוא מתן אמון בנאשם כי יקפיד למלא אחר כל המגבלות שמוטלות

עליו במסגרת אותה חלופה. העורר שלפנינו מעל באמון שניתן בו בבית משפט זה אשר הקל במידה ניכרת בעונשו בעבר הקרוב, מתוך צפייה כי ישנה מדרכו הרעה, והוכיח בהתנהגותו הנלווה עד כה, כי לא ניתן לתת בו את האמון הנדרש כדי לאפשר את שחרורו לחלופת מעצר.

בנסיבות אלה, אני סבור כי צדקה השופטת קמא, כאשר קבעה כי לא ניתן לתת אמון בעורר, אף מבלי שנדרשה לתסקיר מעצר של שירות המבחן, ולא מצאתי כי נפל פגם בהחלטתה, אשר יכול להצדיק את התערבותו של בית משפט זה.

אולם בסוף החלטתו הוסיף: "בשולי הדברים אציין כי אין בהחלטה זו כדי לשלול את האפשרות של מעצר בפיקוח אלקטרוני, ואף שהעורר שלל אפשרות זו בעת הדיון בבית משפט קמא, אין מניעה כי ישקול שוב את עמדתו, ובאפשרותו להגיש בקשה מתאימה, ככל שימצא לנכון לעשות זאת."

בנסיבות המתוארות לעיל, ולאור הדמיון הרב שבין שתי הפרשות, אין אני פוסל גם במקרה זה אפשרות של מעצר שיפוקח באיזוק אלקטרוני לצורך אינן המסוכנות הספציפית של משיב זה.

נכון כי מידת האמון שניתן לתת במשיב היא מועטה אך אין המדובר בחוסר אמון מוחלט כאשר המדובר בקצין קרבי לשעבר בצה"ל שאין לו עבר פלילי (זולת תעבורה) ושיש לו משפחה תומכת ובה מפקחים איכותיים. לזכותו של המשיב תסקיר התומך אף בתנאים קלים יותר של מעצר בית, ועמדה זו באה גם לאחר התרשמות עומק מהערבים המפקחים המוצעים.

אני סבור כי שילוב של **הפקדה בסכום גבוה** לצד המשך מעצר שיפוקח באמצעים אלקטרוניים יכול להיות פתרון מאיין מסוכנות למשיב ספציפי זה.

אדגיש כי לו למשיב הייתה בעברו עבירה של הפרת הוראה חוקית במובן הפרת תנאי שחרור, או אם לחובתו היה תסקיר שלילי שאינו בא בהמלצה לחלופה, או שבאירוע זה היה משולב מרדף משטרתי, ספק אם המשך מעצר באיזוק היה מתאפשר. אך בהעדר הנתונים לעיל, ניתן בעיני להורות על מהלך זה שכן יש במעצר באיזוק בנסיבות פרשה זו כדי לאיין את המסוכנות הספציפית.

אשר על כן, אני קובע כי בית המשפט יקיים היום דיון קצר לצורך בחינת היתכנות המשך מעצר באיזוק בפיקוח הערבים שנבחנו על ידי שירות המבחן, ולאחר מכן תבוצע בדיקת היתכנות בכתובת שתמסור ההגנה לבית המשפט.

ניתנה היום, כ"ג תשרי תשפ"א, 11 אוקטובר 2020, בנוכחות הצדדים.